CZWARTEK dnia 13 Maja 1819. (Nro 183.)

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Prenumerata w Warszawie kosztuje na Kwartał Zł: 10. po Województwach z Pocztą na Kwartał Zł: 13

WIADOMOŚCI KRAJOWE

ROZKAZ DZIENNY.

do Wojska Polskiego.

w Kwaterze Głównej w Warszawie. *dnia* 19 *Kwietnia* 5 *Maja* 1819.

Za Najwyższym Rozkazem.

Najjaśniejszy CESARZ JMĆ i KRÓL najłaskawiej ozdobić raczył:

Orderem Swiętej Anny drugiej Klassy

Podpułkownika Paczkowskiego z pułku grenadjerów Gwardji.

Orderem Sgo Włodzimierza 4tej Klassy.

Kapitana Olędzkiego, z tegoż pułku.

Przeznaczony zostaje w Piechocie.

Z pułku 1go linjowego Porucznik Karol Wernik, do pełnienia obowiązków Adjutanta polowego przy Jenerale Bdy Giełgudzie.

Naczelny Wódz
(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem:
Jenerał, Szef Sztabu Głównego
Tóliński.

— *z Warszawy.* —

Pośpieszamy z udzieleniem wiadomości, która powinna być dla każdego miłą, ktokolwiek umie cenić piękne sztuki i komu jest narodowość drogą.

Miłośnicy Muzyki w dniu 11 Maja 1819. r. w czasie wystawienia Opery Zamek na Czorsztynie z muzyką JP. Karola Kurpińskiego, ofiarowali mu na ręce JW. Hrabiny Chodkiewiczowej, medal złoty wybity na jego pamiątkę, wraz z listem przesyłającym, poniżej załączonym.

„Miłośnicy Muzyki, oceniając piękne „twory harmonji współrodaka Pana Karola Kurpińskiego Dyrektora Orkiestry Teatru Narodowego, postanowili „dać Mu tego dowód uroczysty. Nagrody „i zachęcenia należą do Rządu, lecz do „nich prowadzi tylko szacunek publiczny „sprawiedliwie zasłużony. — Pan Kurpiński ma do niego niezaprzeczone prawo, „tak przez wrodzony sobie talent, który „tak powabnie okazuje się w licznych jego „płodach, jakoteż przez osobistą skromność „która jest rękojmią dla publiczności, iż „nigdy miłość własna nie zatrzyma go w „drodze stopniowego doskonalenia się. „Przyłączony medal wybity na uwiecznienie pamięci, ile Pan Kurpiński był ulubionym dla słuchaczów, powinien Mu

„przypominać ustawicznie tę prawdę, iż „te tylko przymioty; które wzbudzają „przychylne uczucia współczesnych, mo„gą jedynie zapewnić szacunek w poto„mności.”

w Warszawie dnia 11 Maja 1819. r.

(Umieszczamy podpisy jak są w oryginale)

Stanisław Potocki Prezes Senatu Minister Wyznan Religijnych i Oświecenia publicznego — Pani Czerniszeff — Xiężna Zajączek — Walenty Sobolewski Minister Sprawiedliwości — Xiąże Galiczyn — P. Kamińska — Novosiltzóff — Jan Łubieński. Wysogierdowa — Tadeusz Mostowski Minister Spraw Wewnętrznych — Alexander Chodkiewicz Senator Kasztelan. Ludwik Plater Radca Stanu — K: Chodkiewiczowa — Ossoliński — Jan Węgleński Minister Skarbu — Fensch — Wybicki Senator Wojewoda — Tabęcki — Stanisław Małachowski Senator Kasztelan — Ignacy Zboiński — Wincenty Grzymała Senator Kasztelan — Antonina Weltz — Turno — Mieroszewski — T. Ostrowski. Zofja Hauke — Wichliński Radca Stanu — Piwnicki — Badeni — Rembowski — Anna Dzieduszycka — Józef Hrabia Krasiński — Sumiński Radca Stanu. — Ig: Dzieduszycki — Leon Potocki — Franciszek Skibicki — J: Hauke Jenerał. Józef Sierakowski Radca Stanu — Hrabia Ordynat Zamojski Senator Wojewoda — Rembieliński Prezes — Antoni Rostworowski — Albert Grzymała Referendarz Stanu — Rastawiecki. H. Swieżawski — Mokranowski — Turkuł — Walenty Xiąże Radziwił — Jenerał Chłopicki — Bracia Rulikowscy — Jan Nepomocen Rostworowski — X. Szwejkowski Rektor Uniwersytetu Warsz: — Zakrzewski — Szymanowska — Julian Ursyn Niemcewicz — Jenerał Rożniecki, Prezes Tow: Muzyki Kościelnej —

Po ukończeniu baletu Osada Terpsychory nad Wisłą, jednomyślnie wywołanym został Pan Kurpiński na Scenę, a publiczność szczeremi oklaskami wynurzyła uczucia jakie w niej wzbudziły od dawna zasługi i piękne prace Współrodaka naszego, co pierwszy z Polaków wszedł w ten świetny zawód muzyczny i tak go zaszczytnie przebiega — Od czasu swego przybycia do Warszawy to jest od roku 1810 P. Kurpiński nieprzestannie zbogaca repertorjum Opery Narodowej pięknemi dziełami — Dotąd napisał 13 oper, między któremi Pałac Lucypera, Jadwiga, Szarlatan, Alexander i Apelles pierwsze trzymają miejsce, i wiele innych dzieł muzycznych wszelkiego rodzaju — Pominąć tu nie można jednej z najużyteczniejszych prac jego, dzieła pod tytułem: „Wykład systematyczny zasad muzyki na klawikort„ Podobnie dokładną i jasną szkolą, żaden inny Naród poszczycić się nie może. — Pracuje nad drugą częścią dzieła swego, w której wyłoży zasady Basu Jeneralnego.

Medal ofiarowany jest złoty, średniej wielkości; z jednej strony popiersie kompozytora z napisem „Karol Kurpiński„ na drugiej znamiona muzyczne, między niemi widzieć się daje lutnia z wieńcem i trzy celniejsze partycje Jego — poniżej napis „Za piekne Twory Harmonji — Rodacy. r 1819.

O nadużyciach Policji w Państwie Konstytucyjnym

Co jest Policja, jakie powinny być jej obręby w Państwie Konstytucyjnym, oto są uwagi, które mocno zastanawiać powinny każdego Obywatela. Od nich po większej części zależy jego wolność osobista. Policja w Państwie Konstytucyjnym powinna być władzą mającą na celu czuwanie nad spokojnością powszechną wszystkich w ogóle Obywateli, i nad spokojnością osobistą każdego w szczególności. Gdzie bezpieczeństwo publiczne lub prywatne wymaga nagłego zaradzenia, tam może i powinna surowo działać Policja. Ten jest zakres jej władzy. Jeżeli go przejdzie, przestanie działać konstytucyjnie, będzie działać arbitralnie; a zatem tam tylko wolno działać Policji, gdzie idzie o bespieczeństwo powszechne lub prywatne. Niech ta uwaga stoi zawsze przed oczyma osób, w których ręku jest policja, niech się lękają nadużywać władzy swojej, kosztem osobistej wolności Obywateli, aby Naród niebył przymuszony żądać od nich przykładnej odpowiedzialności.

I tak: Gdyby w jakim kraju Konstytucyjnym zwierzchność policyjna wydała obwieszczenie, iż kto na widowisku publicznem, świstać, sykać, lub wzgardę osobom to widowisko dającym okazywać będzie, wyprowadzonym, pod areszt wziętym i policyjnie skaranym zostanie, pytam się: byłożby to konstytucyjnie czy arbitralnie?!! Kupujący dzieło ma niezaprzeczone prawo, wyrazić o nim publicznie zdanie swoje. Może ej zganić, może je chwalić, jak mu przekonanie wskazuje. Osoba wystawiająca siebie, albo dzieło swoje na widok publiczny, tym samym poddaje się sądowi powszechności. Ganiąc dzieło jakiego autora, nieobraża się jego osoby, tak i sykając na grę aktora, okazuje publiczność nieukontentowanie swoje z gry, ale niemyśli wcale obrażać tym jego osoby. Wreście gdyby kto sam nieprzyzwoicie się sprawował na widowisku, jako nieszanujący publiczności mógłby być wyprowadzonym z miejsca na którym znajdować się nieumie, ale ani aresztowi ani innej karze niemoże podlegać. W pierwszym przypadku policja dopełniłaby przeznaczenia swego, zabespieczając spokojność powszechną, w drugim przeciwnie nadużyłaby władzy swojej targając się na wolność osobistą. Tym bardziej, możeż policja zabronić aby cała publiczność niewynurzyła zdania swojego. Zdanie to jest sądem ktoremu się poddali artyści występując na widok publiczny. Jest to w naturze człowieka iż niemoże się wstrzymać od okazania zadowolnienia lub nieukontentowania swego, czyli od sądu dzieła lub gry; a taki sąd nigdzie niebył uważany za osobistą obrazę. Trzeba ażeby policja trzymała się w obrębach swoich, bo tak jedynie stanie się władzą dla kraju zbawienną. Lękać się zawsze należy aby arbitralność niechciała się podszyć pod ustawę policyjną, bo tak ani swobód ani majątków naszych niemoglibyśmy być pewni.

O Żydach w Afryce.

Żydzi znajdują się w wielkiej liczbie nad północném Afrykańskim nadbrzeżem, szczególniej w Tunis, Tripolis i w Algierze; wszędzie posiadają znaczne dostatki, bo cały handel Turecki zagarnęli pod siebie. W żadnym barbaryjskim kraju, nie byli bardziej szanowani, i nie używali większych swobód jak w Algierze do roku 1804. Ale w tym roku wiecznie dla żydów pamiętnym, w bliskości miasta wszczął

się rozruch, który im niesłusznie przypisano. Przyczyną rozruchu byli urzędnicy, dobrze Dejowi znani, a ponieważ oni pożyczyli od żydów znaczne summy, których im oddać nie chcieli, przeto wszczęli rozruch. Wytoczyła się sprawa do Deja, a ten następujący wydał wyrok: „Ponieważ nie byłoby rozruchu, gdyby żydzi nie mieli pieniędzy, przeto oni są winni zamięszania w kraju.” Po tym wyroku, nastąpiło prześladowanie żydów; odebrano im majątek, kładziono ich na tortury, przybijano żywcem do krzyża, palono ich, i męczono wszystkiemi sposoby.

Z tego powodu znaczna część Żydów przeniosła się do Tunis. Teraz w Algierze jest 9,000 Żydów zamięszkałych, rozdzielonych w kilka Synagog. Mają Naczelnika Żyda, który niemi jak Despota rządzi. Naczelnika tego mianuje Dej; władza jego rozciąga się nad wszystkiemi żydami w całém państwie. Żydzi Algierscy, są najoświeceńsi i najbogatsi w całej Afryce. W ogóle mówiąc tamtejsi żydzi nietrzymają się tak ściśle jak dawniej swoich przesądów. Przechodząc na wiarę Chrześcijańską, nieczynią tego tylko dla oka; ale owszem stają się najgorliwszemi Chrześcijanami i najpoczciwszemi ludźmi.

AUKCJA

Na zajęte ruchomości: meble, sprzęty pokojowe i domowe, fajanse, srebro, szkło stołowe, serwis, różne blachy, mosiądz, garnice, ubiory różne obojej płci, bieliznę, leguminy, buljon, narzędzia i naczynia gospodarskie jako i rzemieślnicze, zaprzęgi z siodłami, przędze, chmiel, wódkę, kareta i inne pojazdy, zboże w snopie i ziarnie, siano, bydło, owce, swinie, muszle różne, fiizy białe marmurowe, kamienne, dębowe, i sosnowe na posadzkę, kamienie piaszczyste, kamienie polowe do brukowania, cegła i inne różne rzeczy, odbędzie się na publicznym targu w Mieście Warszawie Moranowskie zwanym w terminie 17 m. i r. b. o godzinie 3 po południu i dni następnych za gotową zaraz zapłatę.

Doniesiono dnia 11 Maja 1819 r.

Józef Starzyński
Komornik W. M.

Dnia dzisiejszego daną będzie po drugi raz nowa Opera w trzech Aktach pod tytułem: Dzwonek czyli Djabełek pazikiem.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wiśle	
po połudn:	ciepła	zimna	cale	linje	10czę: li:			łokcie	cal[e]
11 Maja	13		27	11	0	Północno-wschodnio	Słońce	3	11
12 Maja								4	14

Wydawcy odpowiedzialni: Hrabia Kiciński J Morawski